

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RKP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XXII. évfolyam

6649. szám

4 oldal,
25 baniSzombat,
1966.
július 30

A gabona tisztítása, elraktározása

Rajonunk és a városkörnyék mezőgazdasági termelőszövetkezeteinek szorgalmas tagjai megfeszített erővel küzdöttek a kenyérgabona szemvesztésének nélküli betakarításáért. Lelkes, szorgalmas és dícséretre méltó munkájuk meg is hozta gyümölcsét. Befejezték az aratást. Tehát biztonságban van mindennapi kenyérünk. Jelenleg már

csak a kézi kaszával és az aratókötőgépekkel levágott gabona cséplése van folyamatban. Azért, hogy a gabona, különösen pedig a vetőmag megőrizze biológiai tulajdonságait, körültekintő figyelmet kell fordítani a gondos tárolásra.

Elraktározás előtt, közvetlenül a cséplés után a legfontosabb feladat, hogy a termésből eltávolítsuk az idegen testeket. Ezt a műveletet triőrök és szelektáló-gépek segítségével végeztük el. Ily módon megtisztítjuk a búzát, valamint a többi terményt, a közőjük került gyommagoktól, pelyvától, földtől és más idegen anyagtól. Igen fontos ez, mivel az idegen anyagok rendszerint bizonyos mennyiségű vizet tartalmaznak és így nedvesen tartják az elraktározott termékeket, ami természetesen fűledést, dohosodást és nem utolsósorban penészesedést okoz. Ezenkívül a nem megfelelően kezelt és elraktározott gabona között maradt idegen anyagok rovarpéldákat, kórokozókat tartalmazhatnak, amelyek a következő évben megtámadják a növényeket.

Mindenki számára ismeretes, hogy a szelektor-rosták az idegen testek 93 százalékát, a triőrözés pedig 96-97 százalékát távolítja el a gabonából, illetve a vetőmagból. A szelektorok segítségével 97-99 százalékos tisztaságú gabonát kapunk. Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a vetőmagnak szánt termékek tisztaságának legalább 97 százalékosnak kell lennie.

A gabonabegyűjtő és átvevő központok, az állami gazdaságok, valamint a mezőgazdasági termelőszövetkezetek minden évi tevékenységében hasznos szokássá vált, hogy a termékek, különösképpen pedig a vetőmagot elraktározás előtt megtisztítják és ennél fogva a gabona tárolása a legjobb körülmények között történik. Ily módon nem fordulhat elő, hogy a magvak veszítenek biológiai tulajdonságaikból, csiraképességükből. Dícséretre méltó tevékenységet fejtenek ki a tekintetben a kürtösi, szemlái, pécskai és orczivali gabona átvevő központok, a nagylaki Muresul és Victoria, a mácsai, a nagyvarjasi, az iratosi, a nagyfalusi és más mezőgazdasági termelőszövetkezetek. Az említett egységek a termékeket, még mielőtt a raktárba érkezene — megszabadítják az idegen anyagoktól. Nem hallgathatjuk el azonban, hogy a világozó és németisztató gabona átvevő központoknál — amellett, hogy vontatottan végzik a gabona kezelését,

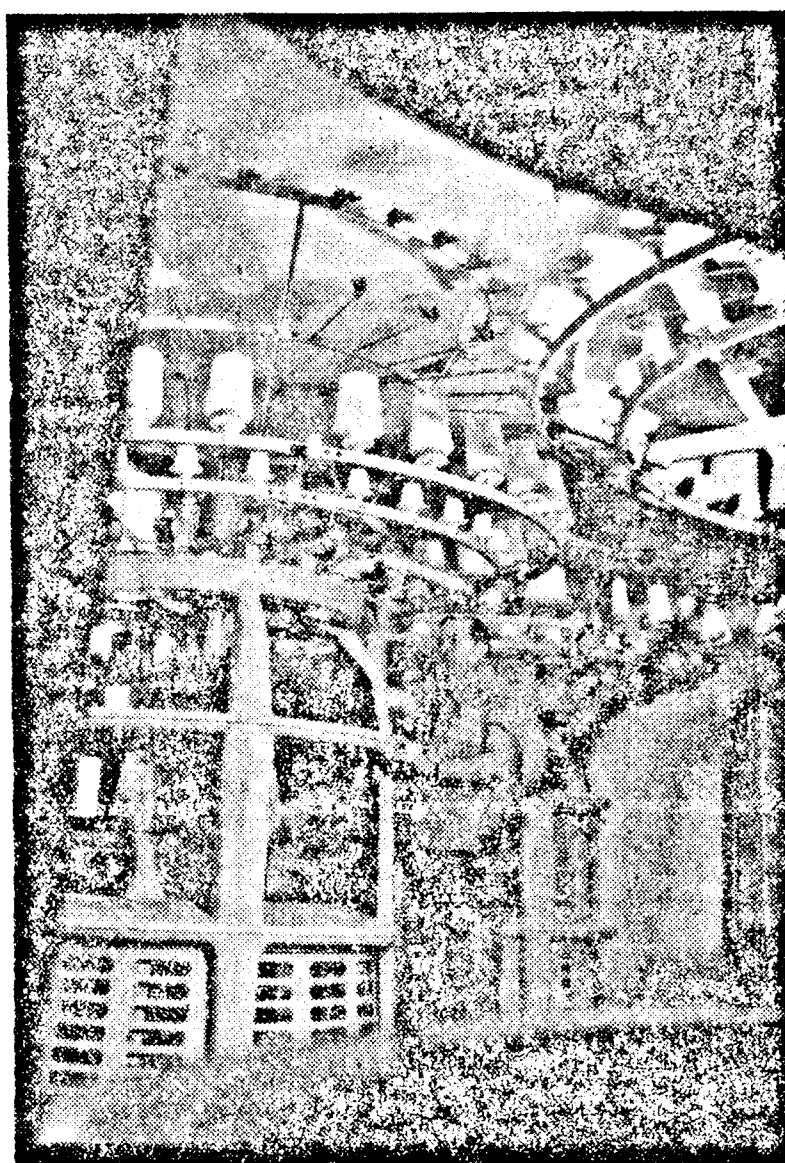
kondicionálását — sok esetben felületesség is megnyilvánul. Nem említhetjük meg követésre méltó példaként a németzentpéteri, a pécskai Ogorul és a Timuri Noi termelőszövetkezeteket, ahol az elmúlt esztendőben nem fordítottak kellő figyelmet a gabona kondicionálására, elraktározására és ennek következtében jelentős mennyiségű buza, árpa és egyéb termék dohosodott, illetve penészesedett meg.

A termékek triőrözését, szelektálását valamennyi egységben feltétlenül el kell végezni. Alaposan és körültekintően kell foglalkozni a vetőmagvak kondicionálásával, kezelésével. Káros az a felfogás, miszerint a vetőmag tisztítását csak közvetlenül a vetés megkezdése előtt végzik el. Ily módon főleg az idegen anyagok okozta fűledés következtében nagy mennyiségű vetőmag megy tönkre.

Mind a tápláléknak, takarmánynak, mind pedig az ipari feldolgozásra szánt termékeknek, nem utolsósorban pedig a vetőmagot közvetlenül a tisztítás után meg kell szárítani. A frissen és jó időben cséplott gabona 15-17 százalék vizet tartalmaz. Ahhoz viszont, hogy jó körülmények között tárolható legyen, nedvességtartalma nem haladhatja meg a 13-14 százalékot. A több, mint 15 százalék nedvességet tartalmazó termények nem tárolhatók jó körülmények között. Ezért szükséges, hogy most, tekintettel az eléggé csapadékos időjárásra, a raktárban 30-40 centiméter vastagságú rétegben terítsük el a gabonát, nyitott ablakoknál és ajtóknál szárítsuk a magot minden nap lapátoljuk át.

Amint a gabona augusztus, szeptember és október folyamán fokozatosan kiszárad, a réteg vastagságát egy méterre növelhetjük, az alapátolást pedig hetente kell elvégeznünk. Később, a téli hónapokban a réteg vastagsága 1,5-1,8 méterre növelhető és ugyanakkor szükséges, hogy havonta legalább egyszer alapátoljuk. Tavasszal, amikor az idő melegedni kezd, a gabonaréteg vastagságát 30-40 centiméterre csökkentjük s a lapátolást szintén nem szabad szem elől tévesztelnünk.

A gabona elérhetetlenségének megelőzéséért, az elraktározott és gondosan kezelt vetőmagot állandóan ellenőrizni kell. Amint a legkisebb fűledést, dohosodást, vagy penészesedést észleljük, sürgősen gondoskodnunk kell alapátolásáról, szellőztetéséről, esetleg a szellőztetésen való újabb áteresztéséről. Közismert tény, hogy a nedvesség, a levegőhiány, a különböző penészgombák, baktériumok okozta növénybetegségek, a kártevő rovarok, eger- és patkányok okozzák a legtöbb kárt az elraktározott gabonafélékben. Magától értetődő tehát, hogy az év egész tartama alatt körültekintően harcolnunk kell minden károkozó ellen, hogy ily módon biztosítsuk a gabona megőrzését és a minálásra csökkentjük a veszteséget.

A Fierarul gyár levelező őrhelye jelenti

Gyarapítottuk technikai tudásunkat

A pártalapszervezet irányításával, a szakszervezeti bizottság támogatásával vállalatunk technikus- és mérnök kollektívája széleskörű tevékenységet fejt ki annak érdekében, hogy a termelés tökéletesítése céljából bővítsék szakmai tudásukat. E tekintetben fontos helyet foglal el a technikai propaganda, amelynek keretében különböző előadásokat tartanak. Ugyanakkor növekedett azon technikusok és mérnököknek a száma, akik mind több szakkönyvet olvasnak. Ezek közé tartoznak Olariu Gheorghe, Ciuta Gheorghe, Krivus Ioan mérnök, Kronberger Péter mérnök, Teichert Ferenc technikus és mások.

A különböző előadások és a szakkönyvek tanulmányozása nagy-mértékben hozzájárul a dolgozók szakmai képzettségének emeléséhez, amely már megmutatkozik a termékek minőségének javításában s abban, hogy mind többen és többen kapcsolódnak be az újítómozgalomba.

Petrisor Gheorghe

Javulnak a munkafeltételek

A munkavédelmi intézkedések keretében a 2-es részleg öntődjében az elmúlt napokban szellőztető berendezést szereltek fel. Ezen egyszerű készítménnyel, amelyet vállalatunkban állítottak elő, lehetővé

válik, hogy a műhelyben optimális levegőt és hőmérsékletet biztosítsunk.

Ugyancsak ebben a műhelyben fényesöveket szereltek fel, amelyek lehetővé teszik, hogy a második és harmadik váltás munkásai jó látási körülmények között dolgozzanak és így elkerüljék a munkabaleseteket.

Antalfy Endre

Az újítók hozzájárulása

Az utóbbi évek folyamán vállalatunkban az újítómozgalom nagy méreteket öltött. Több, mint 200 újítást alkalmaztunk, amelyek előzetes számítások szerint 2.865.970 lej gazdasági hatékonysággal bírnak. 1966 első felében vállalatunkban 30 újítást jegyeztek be, amelyeknek nagy részét már alkalmazták is a termelésben. Előzetes számítások szerint ezek 731.438 lej megtakarítást jelentenek.

Az újítások nagy része az önköltségi ár csökkentését, az anyagokkal való takarékoskosságot, a munkatermelékenység emelését segíti elő. De ugyanakkor javul a termékek minősége is és csökken az azokra fordított fizikai erőfeszítés is. Erőteljes újításokat végeztek Krivus Ioan mérnök és Gantner Simon mester, a karbantartóktól, valamint Bock Eugen technikus, Ardelean Ioan gépbeállító a III-as részlegről és mások.

Putinică Rozalia technikus, az újítási iroda vezetője

a 18-as Femina, a 32-es játékkészlet, a 64-es textilzset, a 15-ös konfekció, stb. egységben árusítással egybekötött kiállítás rendezünk. Erthető tehát, hogy szeretnénk mind szebbé, vonzóbbá varázsolni a kirakatokat. Ezt a dekort — mutatott a munkaszatrá — a 64-es számú üzlet számára készítettük.

Közen mutatja is, hogyan működik majd. — A Turist elárúsító egység kirakata számára is igyekeztünk szép dekort készíteni — magyarázta tovább Popovici Ioan. — Itt ugyanis a jövőnk perszónájegekre hívjuk fel a vásárlók figyelmét. Elmondotta tovább, hogy augusztus 18-ig minden elárúsító egység kirakatát újja varázsoljuk. De nemcsak dekorokat, hanem külön-

böző feliratokat is készítenek a grafikai műhelyben, melyek az ünnep jelentőségét méltatják. Oly módon készítenek el minden díszítést, hogy azok tükrözzék a román nép nemzetközi ünnepét, az ország fejlődését. A 82-es számú Universal áruház kirakata számára például nemzeti viselkedésről öltözött férfi és nő ábrázoló dísz készítenek, melynek háttérében néhány ipari megvalósítás lesz látható.

Ez csupán néhány azok közül, amelyek augusztus 23. tiszteletére az üzletek kirakataiba kerülnek. Es bízunk abban, hogy még több csodálójára lesz a kirakatoknak. Ez pedig a grafikusok, a kirakatrendező szorgos és illetes munkájának eredménye lesz majd.

h. i.

A román kormányküldöttség látogatása Törökországban

ISZTAMBUL. — Ion Drăgan, V. Stamate és Nicolae Popovici külföldi tudósítók jelentik:

Péntek délelőtt a román kormányküldöttség, élén Ion Gheorghe Maurerrel, a Minisztertanács elnökével, elutazott Izmirből. A repülőtérre jelen volt Zekeriya Celikbilekli Izmir kormányzója, Osman Kibar, a város polgármestere, és több más polgári és katonai hivatalos személyiség.

Ugyanaznap délelőtt a román vendégek Ihsan Sabri Caglayangil

török külügyminiszter kíséretében különrepülőgépen Isztambulba érkeztek. A repülőtérre Vefa Poyraz, Isztambul kormányzója, Hasim Iscan, a város polgármestere és más helyi, polgári és katonai személyiségek fogadták a küldöttséget.

Jelen volt Tudor Pop, Románia isztambuli főkonzulja és a konzulátus tagjai.

A repülőtérre jelenlévő újságírók kérdéseire válaszolva, Ion Gheorghe Maurer, a Minisztertanács elnöke, meglegedését fejezte ki a látogatással, valamint a Suleyman Demirel török kormányfővel és más hivatalos személyiségekkel lefolytatott megbeszélésekkel kapcsolatban. Véleménye szerint a megbeszélések, amelyeknek során számos közös érdekű kérdést valamint egyes nemzetközi problémákat vizsgáltak meg, bárátiak és ösztönök voltak és újabb haladást tesznek lehetővé a jobb megértés és együttműködés terén országaink között és ebben a földrajzi övezetben. A román kormányfő hangsúlyozta, hogy a megbeszélések konkrét eredményen kívül rendkívül nagy fontossága van annak, hogy ezek a közvetlen kapcsolatok elősegítik a jószomszédi légkör fejlesztését, s ez nagy jelentőségű az

(Folytatása a negyedik oldalon).

RAJONUNKBAN

Befejeződött az aratás

Tegnap délután tudósítást kaptunk arról, hogy rajonunk termelőszövetkezeteiben elvégezték a 36 674 hektár buzatermés aratását. Csaknem 500 kombájnos és több ezer termelőszövetkezeti tag folytatott küzdelmet a kenyérgabona szemvesztésének nélküli betakarításáért. És íme, elérkezett az a nap is, amely ékesen bizonyítja: a fáradságos munka nem volt hiábavaló, raktárban a buzatermés.

A szorgalmas szövetkezeti tagok és gépesítők számára azonban még korántsem ért véget a munka. Ezután minden erjüket a szalma összegyűjtésére, a nyári szántás ütemének fokozására összpontosítják. Az agrotechnikai módszerek alkalmazásával igyekeznek megvetni a jövő évi bőséges termés alapját.

Felvételünk a Vörös Trikogár Interloch községében készült.

A Kínai Kommunista Párt aktivista-küldöttségének elutazása

Pénteken hazautazott a Kínai Kommunista Párt aktivista-küldöttsége, amely Kao Jan elvtárs, vegyipari miniszter, a minisztérium pártbizottságának titkára vezetésével tapasztalatszeres keretében látogatást tett hazánkban.

Hazánkban való tartózkodása során a Kínai Kommunista Párt aktivista-küldöttségét fogadta az RKP KB-nál Alexandru Drăghici elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára: a küldöttség megbeszéléseket folytatott az RKP KB kohászati-vegyipari és agrár-országi, a Vegyipari Minisztériumban, a Közlajpári Minisztériumban, a Mezőgazdasági Főtanácsnál, megismerkedett a Bukarest, Ploiesti, Galac és Dobrudza tartományi pártszervek és szer-

vezetek munkájával, látogatást tett iparvállalatokban, mezőgazdasági termelőszövetkezetekben, GTA-kban és kulturális intézményekben.

Elutazáskor a Báncsa repülőtérről a küldöttséget a következő elvtársak kísérték ki: Stefan Matei, az RKP KB tagja, az RKP KB agrár-országi vezetője, Ion Bucur, a kohászati-vegyészeti országi vezetőjének első helyettese, Nicolae Ionescu, a külügyi országi vezetőjének helyettese, Ion Velea, a vegyipari miniszter első helyettese, Gheorghe Pacoste, közlajpári miniszter-helyettes.

Jelen volt Cen Jun Csan, a Kínai Népköztársaság bukaresti nagykövete és a nagykövetség több más tagja.

(Agerpres).

Elutazott a Szovjet-Román Baráti Társaság küldöttsége

Pénteken elutazott a fővárosból a Szovjet-Román Baráti Társaságának a Szovjetunióból Gheorghe Gheorghiu-Dej városi küldöttsége, amely élén G. G. Akimenkov, a városi szovjet végrehajtó bizottsága elnökével, a Szovjet-Román Baráti Társaság városi bizottságának elnökével látogatást tett országunkban az ARLUS Főtanácsánál megkérve.

A küldöttséget országunkban fogadták az ARLUS Főtanácsánál, valamint Gheorghe Gheorghiu-Dej város és Bákó tartomány néptanácsainak végrehajtó bizottságainál. A küldöttség megtekintett külön-

böző iparvállalatokat és kulturális intézményeket Bukarestben, Gheorghe Gheorghiu-Dej városban, Tirgu Ocna, Bákóban és Galacban.

Az ARLUS Főtanácsa július 28-án este vacsorát adott a küldöttség tiszteletére.

A Báncsa repülőtérről Octav Li-vezeanu elvtárs, a Külföldi Kulturális Kapcsolatok Román Intézetének elnöke, az ARLUS Főtanácsa Bákójának tagja és ARLUS-aktivisták kísérték ki a küldöttséget.

Jelen voltak a Szovjetunió bukaresti nagykövetségének képviselői.

(Agerpres).

Alexandru Drăghici elvtárs fogadta a Francia KP aktivista-csoportját

Alexandru Drăghici elvtárs, a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a Központi Bizottság titkára július 29-én, pénteken fogadta Jonis Robert elvtársat, a Francia KP Gard megyei tagozatának titkárát és feleségét, Martin Robert elvtársat, a Francia KP Gard megyei tagozata

titkárságának tagját és Baillieu Robert elvtársat, a Francia KP Pas-de-Calais-i tagozata bürojának tagját és feleségét.

A Francia KP aktivista-csoportja országunkban üdül a Román Kommunista Párt küldöttségének meghívására, amely tavaly ősszel látogatást tett Franciaországban.

A fogadás alkalmával meleg, baráti megbeszélés folyt le.

Kádár Ernő elvtárs, az 5-ös számú vasúti távközlési vállalat kiváló szakembere az egyik új univerzális mérőműszer előtt.

A grafikusok

Ki tudná megmondani, hányan állnak meg naponta egy-egy üzletben elrendezett kirakat előtt, szemlélve a szép kivitelezésű árukat. Bizony nagyon sokan. S ez nemcsak a kirakatrendező, hanem a grafikusok érdeme is, akik a különböző díszítések elkészítésével igyekeznek felhívni a vásárlók figyelmét az árukra. S a kirakatok minden év-szakban, minden ünnepnap alkalmával változnak. Ebben pedig a grafikusok töltnek be fontos szerepet.

Néhány hét múlva hazánk egész dolgozó népe megünnepeli felszabadulásunk 22. évfordulóját. Ennek méltó köszöntésére készülnek a grafikusok is. De vessünk egy pillantást a műhely „titkaiba”.

A Köztársaság útja 102 szám alatti udvarban van berendezve a grafikusok műhelye, mely az ipari termékek árusító Helyi Kereskedelmi Szervezethez tartozik. Kis munkaközösség dolgozik itt, a grafikai teendőket Popovici Ioan és Murányi Tibor végzi. Nagy munkában voltak, amikor felkerestem őket.

Már készülünk az ünnepre — magyarázta Popovici elvtárs, a műhely vezetője, majd hozzátette: — Idejében elkészítjük a tervezett díszítéseket, hogy augusztus első napjaiban a kirakatrendező is megkezdhesse munkáját. Egyébként elvárhatom, hogy számos üzletben, mint a 14-es és a 21-es házlatást,

már készülnek...

Jövő héten vetítik

A Muresul és Studio filmszínházban a jövő héten vetítésre kerül a román Kommunista Párt megalakítása 45. évfordulója tiszteletére megvalósított dokumentumfilm, a DICSOSEGA A PARTINAK. A film feleleveníti a román nép hősi harcát, amelyet a román Kommunista Párt boldos vezetésével vívott az elnyomók és kizsákmányolók ellen, valamint a szocializmus építésében illetve kiteljesítésében elért nagyszerű eredményeket.

A Muresul filmszínházban vetítik a jövő héten a SZERELM ES DIUT című jugoszláv filmet, mely tréfas formában számol be az éjtörnyös sportot kedvelő fiatal diákok viszontagságairól, akik véletlenül beavatkoznak két egymással versengő divatszalon vetélkedésébe. A filmet nemcsak a szép éjtörnyös hépek és a tetszéstől diadalmentül tévő érdekessé, hanem Ivo Robic ismert könnyűzenei énekes közreműködése is. A filmben fellép Beba Loncar ismert filmszínésznő is.

A Studio filmszínházban kerül vetítésre a MAREKESO című magyar film, mely néhány fiatal nyári kalandjait eleveníti fel megkapó módon.

A Ueac Nou filmszínházban az OMICRON című olasz filmet vetítik, amelyet az 1964 évi bordigherai vidám filmfesztiválon díjjal tüntettek ki. Omicron egy távoli bolygóról érkezik a Földre, hogy itt tapasztalatokat gyűjtsön az emberek életmódjával kapcsolatban. A cimszeret megtestesítő Renato Salvatori kiváló olasz komikus nagy tehetséggel használja ki a szerep nyújtotta lehetőségeket és nevetve mondja meg az igazságot az olasz társadalmi valóságról.

Ugyancsak a Ueac Nou filmszínházban augusztus 8 és 7 között román filmciklust vetítenek.

Tizenhárom-tizenhárom. Ez a telefonszáma a mentőszolgálatnak, amelynek székhelye a Kőztársaság útja 26-38 szám alatti ház udvarában van. Szinte nem telik el egyetlen nap sem, hogy többször is ne hívják az említett telefonszámra. S bizony sokszor a gyors ki- szállástól függ egy-egy ember életének megmentése. Jól tudja ezt az itt dolgozó kis munkaközösség, melynek tagjai éjjel, akárcsak nap- pal fáradhatatlanul végzik teendőiket, a bújba jutott emberek életének megmentéséért küzdenek.

Három váltásban dolgoznak a mentőszolgálaton. Minden váltásban négy-négy mentőköci áll a beletegek, a balesetet szenvedők rendelkezésére. Ezenkívül két orvos és hat középiskolai kóder áll készen a szükséges beavatkozásra, természetesen váltás szerint. De nemcsak a városban, hanem a rajon bármelyik helységében is kiszáll a mentőköci és szágulda hozzá a beteget a Póliklinikára, a Nagykörházba, az Ortopédiára, mindig az esettől függően.

Sok járókelő talán nem is tudja, hogy a Kőztársaság útja eme szakas- zának udvarán van a mentőszol- gálat székhelye. Lehet, hogy csak akkor figyelnek fel, amikor egy-egy vöröskereszt gépkocsi kigördül az utcára és szágulda kitűzött célja felé.

De térjünk be a mentőszolgálat székhelyére. Az udvaron néhány

Jobb utakért

interjúnk

Földrajzi elhelyezésétől és gazdasági fejlődésétől fogva Arad rajonban európai mértékben növekszik a közúti forgalom, egyre több teher- és személygépkocsi roham a tartományi, rajoni, községi jelentőségű utakon. Hogy megtudjuk, milyen állapotban is vannak rajonunk utai s mit tehetnek azok állapotának további javításáért, felkerestük Mesler Constantint elvtársat, a rajoni néptanács utkarbantartó- és javító osztályának vezetőjét, aki készséggel válaszolt kérdéseinkre.

— Milyen állapotban vannak az utak?

— Először is el kell mondanom, hogy rajonunkban összesen 511 kilométer tartományi, rajoni és községi út található. Általában — gondolok itt főleg a tartományi és rajoni utakra — nincs ok panaszra. Az utóbbi években ugyanis több utat korszerűsítettünk, kijavítottunk. Így a legtöbb utvonalon zökkenőmentesen bonyolódhat le a közlekedés. Erre az esztendőre 193 kilométer utat javítottunk, illetve karbantartást irányoztunk elő. Ebből 93 kilométer tartományi, 100 kilométer rajoni és községi út. Mostanáig 182 kilométeren végeztük el a szükséges munkákat. Különböző utjavítási munkákat eszközöl- tünk az Arad-Világos-Szölös, Arad — Perjámos-Nagyszentmik- lós, Orzsfalva-Kálása, Arad — Lippa, Arad-Kürtös-Szentmár- ton, Arad-Tornya, Nagylak-Saj- tény — Szemlak és más utvonalakon.

— Az 511 kilométer ut kar- bantartása és javítása jelen- tős anyagi bázist igényel. Rendelkeznek-e ezzel az alap- pal?

— Kétségtelen, hogy az utak ja- vítása és karbantartása jelentős összegeket igényel. Ebben az esztendőben a rajoni néptanács költség- vetéséből három millió lejt kapunk a költségek fedezésére. Ugy vélem, nem érdektelen, ha megemlítem, hogy a fizetett munkacélon kívül igen nagymértékben hasznosítjuk a honpolgárok munkáiban történő ön- kéntes hozzájárulását. Idén a rajon lakossága 3.200.000 lejt értékű mun- kával járul hozzá az utak javítá- sához és karbantartásához. A lak- osság segítségével tízezer tonna

követ szállítottak a munkatelepek- re, 6000 köbméter homokot bá- nyásztak ki a Marosból, 3 kilomé- ter utat kikövezték, új árkokat ás- tak stb.

A legjobb eredményeket a vilá- gosi, székesúti, pécskai, peregi, irato- si, nagylaki és szemlaki lakosok érték el. Ezután is köszönetet mon- dok odaadó munkájukért.

Idéjében beszereztük a soronlévő munkálatokhoz szükséges 16.000 tonna zúzott követ, 4.000 tonna kavicsot, mintegy 1.500 tonna utja- vítóhoz szükséges más anyagot. Ami gépparkunkat illeti, az — bár sokat gyarapodott az utóbbi idő- ben — még mindig nem teljesen ki- elégítő. De azért mi mindent meg- teszünk, hogy a rendelkezésünkre álló anyagi bázis ésszerű felhasznál-ásával biztosítsuk az utak jó álla- potban való karbantartását.

Ugyancsak ránk hárul a rajon- ban lévő több, mint 800, összesen 1.312 kilométer hosszúságú hid javítása, karbantartása. Ebben az esztendőben egy 6 méter hosszú új hidat építünk Tornván. 22 me- rongalódott hidat pedig kijavítot- tunk.

— Felhasználják-e a rajon területén található belső tar- talékokat, anyagforrásokat?

— Csakugy, mint a gazdasági te- vékenység minden dolgozója, így ránk, utépítőkre is nagy feladatok hárulnak ezen a téren. Ezzel kap- csolatban megemlítem, hogy a galsai kőbányából idén már több, mint 3.000 tonna követ szállított- tunk el. A nehéz munkák gésései- se révén ebben a kőbányában lé- nyegesen növeltük a munkatermél- kenységet s ugyanakkor tonnánként 14 lejjel csökkentettük a termelési önköltséget. Ily módon ebben az esztendőben itt csaknem 60.000 lejt takarítottunk meg. Értékes belső anyagforrás a horiai homokbánya is, ahonnan nagymennyiségű, jömi- nőséggel anyagot használnak fel. Hu- nedora-Timisana és Szecsanyn is létezik egy-egy homokbánya, de az ottani helyi szervek elhanyagol- ják azok hasznosítását, pedig nem túl nagy erőfeszítéssel, a közelben lévő anyag felhasználásával, a honpolgárok segítségét igénybe vé- ve, lényegesen megjavíthatnák a megrongálódott utakat.

Minden feltétlünk meg van ah- hoz, hogy a jövőben is megfelelő állapotban tartjuk s ahol szüksé- ges, kijavítsuk a rajon területén lévő utakat. De ahhoz, hogy minél jobban eleget tehesünk felada- tunknak, továbbra is szükséges a helyi néptanácsok segítsége, a lak- osság hozzájárulása.

A bukaresti Televízió műsora

Szombat, július 30.

15.45 A labdarúgó világbajnok- ság döntője. 18 Gyermeknek és iskolásoknak. 19 Híradó. 19.10 Népdalok és népi táncok. 19.30 Filmujdonosságok. 19.40 A láthatat- lan ember — film. 20.10 Hangver- seny. 21 Enciklopédia. 22 Az em- ber és a kamera (film). 22.30 Kis stúdió. 23 Mamaia. 1966. 23.10 Sport. 23.20 Híradó. 23.30 Időjárás- jelentés.

Vasárnap, július 31.

8.30 Időjárásjelentés. 8.32 Hasz- nos tanácsok. 9.15 Iskolások mű- sora. 10.30 Falusi adás. 18 Vasár- napi magazin. 19 Esti TV-híradó. 19.10 Kedvelt népzenei előadók. 19.30 Emlékezés Delavranceára. 20 Meghívottaink. 20.30 Magdalena Popa balettezik. 21.10 Rembrandt (film). 22.40 Telesport. 22.50 Ejs- zakai TV-híradó.

Kedd, augusztus 2.

18 Gyermek műsora. 19 Esti TV-híradó. 19.15 Gazdasági adás. 19.35 Ion Barbu műsora. 19.50 Tuldlók (filmsorozat). 20.15 Szin- házi este. A szünetben Mamaia, 1966 és a TV postája. 22.30 Ejs- zakai TV-híradó. 22.40 Időjárás- jelentés.

Szerda, augusztus 3.

18 Gyermekműsor. 19 Esti TV- híradó. 19.15 Telefilatelika. 19.30 Robin Hood kalandjai. 20 Tudomá- nyos adás. 20.45 Meghívják azo- kat, akik még nem látták... Piatra Mare. 21 Sakk a királynak (film). 22.25 Mamaia. 1966. 22.35 Ejs- zakai TV-híradó. 22.45 Időjárás- jelentés.

Csütörtök, augusztus 4.

18 Iskolások műsora. 19 Esti TV-híradó. 19.15 Mamaia. 1966. 19.30 Három festmény egy héten. 19.45 Rajzfilmek. 20 A TV an- kettója. 20.20 Zenés montázs. 21 Szerelmes letterem Koppenhágában (film). 22.35 Ejszakai TV-híradó. 22.45 Időjárásjelentés.

Péntek, augusztus 5.

18 Gyermekműsor. 19 Esti TV- híradó. 19.15 Hangszer-galéria. 19.30 A dal tánc és népviselet III. fesztiválja. 20 A hét. 21 Avangpre- mier. 21.15 Mamaia. 1966. 21.25 Teleklubusz. 21.35 Könyvüze. 22.15 A bulgáriai Opera és Balet- tészínház műsora. 22.30 Ejszakai TV- híradó. 22.40 Időjárásjelentés.

A Nagy Nemzetgyűlés egyes állandó bizottságainak munkálatai

A Nagy Nemzetgyűlés Palotájá- ban a napokban munkálleteket tartottak a Nagy Nemzetgyűlés e- gyes állandó bizottságai.

A jogügyi bizottság Tudor Dră- ganu egyetemi tanár, a bizottság alelnöke elnökletével megvizsgálta a természeti szerződésekből, az ál- latokra és állati termékekre kötött szerződésekből eredő kötelezett- ségek teljesítésére vonatkozó 274/1954 számú törvényerejű rendelet és az állami döntőbírószervezéséről és működéséről szóló 5/1954 számú törvény egyes rendelkezéseinek ha- tályon kívül helyezésére, valamint az egyes tartozásoknak jegyzői ut- on való behajtásáról szóló 387/1952. számú törvényerejű ren- delet 1. szakaszának módosítására vonatkozó törvényerejű rendelet tervezetét. A törvényerejű rende- let-tervezetet abból a célból dol- gozták ki, hogy leszűgezzék a me- zőgazdasági szövetkezeti egységek és az összes többi szocialista szer- vezetek közötti kapcsolatokat az alapvető feltételek és a gazdasági szerződések alapján. A tervezet e- lőírja, hogy az ezekkel a kapcsola- tokkal összefüggésben felmerülő e- setleges vitás kérdéseket a döntő- bírószervezési szervek oldják meg.

A törvényerejű rendelet terve- zetének előírásait Adrian Dimitriu igazságügyi-miniszter ismertetette. Victor Dusa, a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Országos Szö- vetsége Tanácsának alelnöke, Ni- colae Barbu a Mezőgazdasági Fő- tanács alelnöke és Marcu Witzman, első állami döntőbíró magyarára- zokkal szolgált a képviselők kérdé- sére. A jogügyi bizottság más tör- vényerejű rendeletek tervezetét is megvizsgálta.

A külügyi bizottság, amelynek ülésén Dumitru Popescu, a bizott- ság elnöke elnököl, megvitatta a Románia Szocialista Köztársaság kormányja és a Török Köztársaság között, a polgári légi- szállításokra vonatkozólag kötött e- gyezmény ratifikálásáról szóló törvényerejű rendelet tervezetét, a- melyet Ion Baicu, gépkocsi-, hajó- zási és légiszállítási miniszter, va- lamint George Macovescu külügy- miniszter-helyettes terjesztett elő.

A bizottságban lefolytatott vita után a törvényerejű rendeletek terve- zetét egyes megjegyzésekkel ke- dvezően véleményezték és az Állam- tanács elé terjesztették.

Az egészségügyi, népjóléti és társadalombiztosítási bizottság a jogügyi bizottsággal együtt Stefan Milcu akadémikusnak, az egészség- ügyi, népjóléti és társadalombizto- sítási bizottság elnökének elnöklet- tével megvizsgálta a föld alatti munkát végző serdülőkorrak, va- lamint a családi felelősséget viselő nők munkavédelmére vonatkozó in- tézkedésekről szóló 123. és 124.

számú egyezményeket, valamint a 123., 124. és 125 számú ajánlások- kat, amelyeket a Genfi Nemzetközi Munkaügyi Értekezlet 1965. évi 49. ülésén fogadtak el. E tervezet- teket Mihai Marin külügyminisz- ter-helyettes terjesztette a bizottsá- gok elé.

A bizottságok megállapították, hogy törvényeink tartalmi szem- pontból megelőzik a Nemzetközi Munkaügyi Értekezlet által 1965- ben elfogadott egyezményekben és ajánlásokban foglalt előírásokat és úgy véleményezték, hogy a fenti dokumentumokat hozzák azoknak a szakosított szerveknek a tudomásá- ra, amelyeknek hatáskörébe az ok- mányokban foglalt kérdések tartoz- nak.

Hétvégi sportműsor

szombaton

OKOLVIVAS. 19 órai kezdettel az UTA kulturtermében barátságos ökölvívó mérkőzésre kerül sor a Strungul és a Kudzsiri AS között.

KEZILABDA. A Constructorul pályán 10 órai kezdettel barátságos mérkőzést vív az Aradi Constructorul és a Nagyváradí Vointă.

vasárnap

VIZILABDA. A városligeti sportuszodában 11 órakor A-osztályú bajnoki vizilabda mérkőzést játszik az ICA és a Nagyváradí Grisul.

Az aradvárosi építkezési és javító vállalat (IOCR)

Plevnel tér 2. szám

azonnal alkalmaz

II. osztályú diszpécser technikus

I. osztályú tervező technológus-technikust

I. osztályú építő technikus

II. osztályú normatőrt

I. osztályú áruszakértőt

Az érdeklődők forduljanak a vállalat adminisztratív osztályához.

Az Alimentara HKSZ

jutalékos tej elárúsítókat keres

Az érdeklődők forduljanak a szervezet kereskedelmi osztályához. Kőztársaság útja 97 szám.

Az Amerikában vetítik

MURESUL: Minden nap innep. Kiegészítés: Tudományos híradó. A párt- és államvezetők látogatása Oltenia tartományba. (10, 12.30, 13.30, 18, 20.30. Kedvező idő es- etén 21 órakor a kerthelyiségben). STUDIO: Az élet este nyolckor kezdődik. Kiegészítés: Történet a szélről. A párt- és államvezetők látogatása Arges tartományban. (11, 14, 16.30, 19, 21.30. Kedvező idő es- etén 21.30-kor a kerthelyiségben). VEAC NOU: A Cocody-i gentle- man. Kiegészítés: Falusi vasárnap. (11, 14.30, 16.45, 19, 21). IFJUSA- GI: Szegénylegények. Kiegészítés: A plazma. (11, 16.30, 18.45, 21. Kedvező idő eseten 21 órakor a kerthelyiségben). VICTORIA: A méz ize. (14, 16). Trójai Heléna (18, 20). PROGRESUL (Ujrad): Felkelés. (16, 18.15, 20.30. Vasár- nap 10 és 14 órakor matiné) SO- LIDARITATEA (Gáj): A fehér

per (17, 19.30. Vasárnap 14.30-kor matiné). MIKELAKA: Judex. Ki- egészítés: A vizek. (17, 19, vasár- nap 15 órakor matiné). CFR (Grădite): Vörös és fekete (16.30, 19.30).

A VIDEKI MOZIK MÜSORA:

PECSKA: Dacia. A fehér per.

VICTORIA: Forrongó évek.

NAGYLAK: Az utolsó kavalkád

Santa Cruz felé. Román filmciklus: Lépcsők a Hold felé.

PANKOTA: Herkules hőstettei.

Román filmciklus: A hírhedt 702.

KURTOS: Lőjjetek Sztanislasz- ra.

VILAGOS: Gyermekkori emlé- kek.

VINGA: A szárnvas Fifi.

Várható időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, július 30-án változó idő, napközben jobbra felhős. Éj- jel pedig derült égbolttal. Heli- eső, záporos lehetséges, amit elek- tromos kisülés kísér. Mérsékelt, a zivatarok idején megélnélkülő nyu- gati, északnyugati szél. A hőmér- séklet emelkedik. A legmagasabb nappali hőmérséklet 22—28, a leg- alacsonyabb éjszakai hőmérséklet pedig 12 és 17 fok között váltako- zik.

A következő három napon: to- vábbra is változó, csapadéka hajló idő, amikor záporos, zivatar le- hetséges. A hőmérséklet előbb ál- landósul, majd fokozatosan emel- kedik.

Az aradi múzeum

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken, 10 és 13, valamint 17 és 20 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 sze- mélyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a dél- előtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A múzeum alábbi osztályai te- kinthetők meg: képzőművészeti tárlat (különböző nemzeti és kor- társi galéria), az 1848-as forrad- lom múzeuma, állandó régészeti kiállítás.

Mindennapi kép a Ion Slavici könyvesboltban. Városunk e közkezdelt keres- kedésében naponta sok száz könyvbarát fordul meg, akik nemcsak a könyvespolcok gaz- dag választékából kereshetik ki a kedvükre való olvasmányt, de az asztalokon szélesen elhe- lyezett nagyszámú kötetbe is belelapozhatnak és így igazán minden lehetőségük megvan arra, hogy megtalálják a kere- sett műveket.

terjeszt a VÖRÖS LOBÓGÓ!

RÁDIÓMŰSOR

Szombat, július 30. BUKAREST I.

5 Hírek. 5.06 Reggeli zene. Köz- ben 5.15 Torna. 5.30 Falusi műsor. 6 Hírek. 6.30 Hírdetek. zene. 6.40 Műsorismertetés. 7 Hírek. 7.15 Fu- vószene. 7.30 Könyvüze. 7.45 Vidáman köszönt a pionír. 8 Saj- toszemle. 8.08 Népdalok. 8.30 Ked- velt dallamok. 9.30 Orvosi taná- csok. 9.35 Dalok. 9.45 Radu Aldu- lescu gondolkodik. 10 Hírek. 10.03 Iskolai művészgyűjtések. 10.15 Népzene. 10.30 Iskolásoknak. 10.55 Mozart-művek. 11.20 A rádió iro- dalmi újsága. 12 Hírek. 12.07 Mű- sorismertetés. 12.10 A brassói zenei színház műsorából. 12.30 Népzene. 12.45 Szimfonikus szvit. 13.13 Szer- zőink a színpadról. 13.30 Népdal- ok. 14 Hírek. 14.08 Esztrád-zene. 14.40 Operettárak. 14.50 Vízalás- jelentés. 15 Népek dalaiból. 15.30 Zenei kaleidoszkóp. 16 Közveti- tés Londonból a labdarúgó VB döntő- jéről. 17.45 Könyvüze. 18 Hírek. 18.05 A Föld körüli. 18.15 Virágok, szerelem és zene. 18.40 Tudomány, technika, fantázia. 19 Népszerű dallamok. 19.30 Zenei variáció. 20 Esti rádiójáték. 20.30 Román dallam- ok. 21.05 Sport. 21.15 Mamaia — 1966. 21.45 Kreiser-szerzemé- nyek. 22 Hírek. 22.20 A Rádió-Te- levizio esztrád-zenekara. 22.45 Táncczene. 23.52 Hírek.

BUKAREST II.

7.30 Hírek. sport. 7.45 Operett- részletek. 7.55 Esztrád-zene. 8.10

AZ EMBERÉRT...

— Itt a mentőszolgálat — mond- ja.

A vonal túlsó végéről női hang hallatszik:

— Kérem, azonnal kijelűnkjen ki- egy mentőköci a Filimon Sirbu piactérre, mert...

— Mi történt? — érdeklődik a szolgálatos.

— Egy idős asszony összeesett...

Közben Ondreiovic Stefan a nyilvántartási naplóba feljegyzi az esetet, majd láncúta nevet, aki je- lentette az ügyet.

rázza a szolgálatos, miközben Gliga Dumitru, a mentőszolgálat vezetője lép be az irodába.

— Idén 11 550 kiszállásunk volt — kapcsolódik a beszélgetésbe Gli- ga elvtárs, majd hozzá fűzi: — Hozzánk tartozik az AULASAN is, amely négy vöröskereszt repülő- géppel rendelkezik. Ha az eset igen súlyosnak, vagy pedig nagyon sür- gősnek mutatkozik, akkor az AUL- SAN segítségével szállítjuk a bete- get a kórházba és lakására is raj- nonk helységébe.

Miközben ezeket mondja, magas- termű, negyvenöt év körüli férfi lép be az irodába. Neve: Giurcut Ioan. Sajnálja lakos is idős édes- anyját szeretné az AULASAN se- gítségével haza szállítani, mert az ut bonyaró az a község. Erre egyből ráoszi jövőhagyást ka- pott a Nagykörházban.

A mentőszolgálat vezetője egy pillantást vet a feljé nyújtott pa- pírra, majd kezébe veszi a telefon- kagylót és társzása a 31—09-et, az AULASAN számát...

— Rendben van — mondja Giur- cut Ioan felé fordulva.

Még el sem távozott jóformán, amikor ismét hívják a 13—13-at. Ezúttal Vingaró, Giurgiu Victor kerületi orvos hívta a mentőszol- gálatot. Es Ondreiovic Stefan szolga- laltos máris jegyezte a naplóba az esetet. Majd felénk fordulva ezt mondta:

— Jámhor Mária ötven éves asz- szonyt kell sürgősen a kórházba szállítani...

Alig telt el néhány perc s a vö- röskereszt mentőköci kigördült az udvarról, majd rohogva szágul- dott a kútiúztól felé...

Megszokott kép ez a mentőszol- gálaton. Bizony, sokszor a gyors ki- szállás, intézkedés mlüh egy- egy emberi élet megmentése. Ennek tudatában végzik munkájukat a mentőszolgálat dolgozói.

Hegedűs István

Római Arad

Arad vidéke a római uralom időszakában

A dákok és rómaiak közötti vi-
selt 101–102, majd a 105–106-os
háborúk után a rómaiak Traianus
császár vezetésével birtokukba vet-
ték Dacia nagy részét. Az elfoglalt
terület magában foglalta Erdély
középső területeit. Havasalföld
egy részét, Olteniát és Bánátot.
Moldva, Máramaros vidéke, a mai
Körös tartomány területe s a Ma-
rostól északra fekvő aradi síkság
nem került római uralom alá. Itt
továbbra is szabadon éltek a kül-
lönböző dákok törzsek.

Ezen a vidéken a Maros képezte
a határvonalat (límeszt) a két or-
szágrész között. A folyópart déli
részén a rómaiak várakat (kasztro-
mokat) emeltek, hogy minél jobban
védték tegyék az elfoglalt terüle-
tet. Ilyen várak léteztek Ujardodon,
Bulcsón (Lipparajon), Nagyszent-
miklóson és Csánadon. Az egyik
ilyen erődítmény az ujaradi temé-
tő helyén létezhetett, amely még
ma is magasnak fekvő terület és
stratégiai szempontból nagyon me-
gefelelhetett. Az elmúlt években itt
több kerámia tárgy volt kiderítve,
amely az itt tartózkodó légio bélye-
zőjét viselte. Ezt a katonai alaku-
latot IV. Flavia Félix légiónak ne-
vezték, amely 106–119 között Bá-
nátban tartózkodott.

Tudomásunk van arról is, hogy
még 1869-ben, amikor a Marost
átívelő vasúti hidat építettek, több
római vártárgyat találtak a Maros
túlsó partján, amelyek viszont az
V. században létezett település
maradványait képezték a talált tárgyak.
Ezt a római légiót 168-ban hozták be
Daciába, közvetlenül a 167-ben ki-
tört nagyméretű dákok felkelése után.
Majd új erőkkel felfrissítve, itt
tartották egész 271-ig, a rómaiak
teljes kivonulásáig.

A Maros vonalán épített katonai
erődítmények és őrhelyek arra en-
gednek következtetni, hogy Arad
vidékén nagy számú dákok lakosság
élt. A történelmi forrásokban szá-
mos összeállításról számolnak be

Érdekes fejezetek a múzeum régészeti osztályának munkájából

területen, de ezek a leletek mind
cserekereskedelemtől utján jutottak
ide, a szabad dákok és rómaiak kö-
zött folytatott gazdasági kapcsola-
tok által.

A rómaiaktól elfoglalt Dacia ha-
tárain kívül élt szabad dákok lakos-
ság települési nyomait, temetkezé-
si helyeit Arad környékén a Szent-
annán 1955-ben végzett régészeti
ásatások hozták felszínre. Az itt
feltárt lakóhelyek, hamvasztási sí-
rok (a dákok sajátos temetkezé-
si szokása volt a halottégetés) és a
régészeti tárgyak sokasága, főleg
agyagedények konkrét bizonyítéka-
ként szolgálnak.

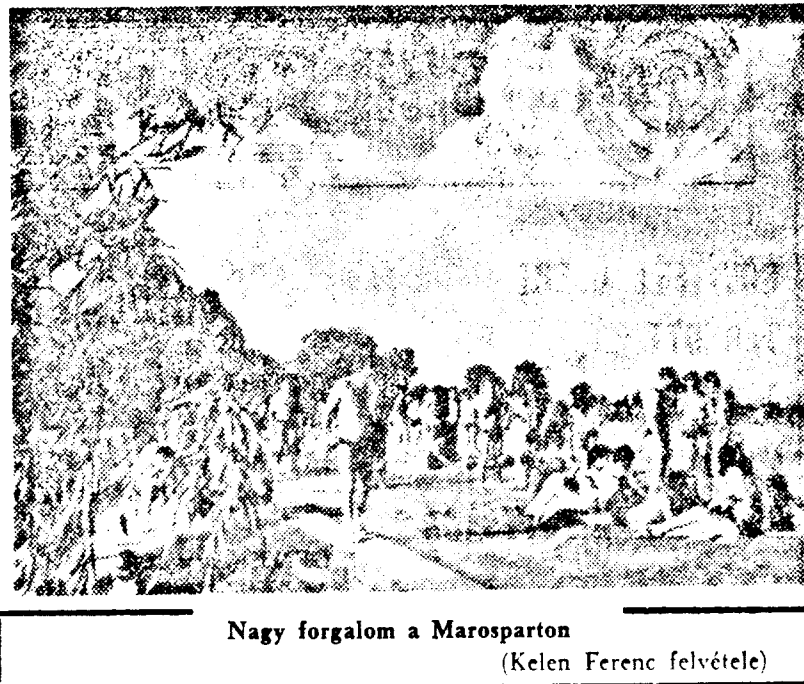
Ugyancsak a Marostól északra
élő szabad dákok lakosságának tulaj-
doníthatjuk azt a három római
császárságkorabeli dénár éremkincs-
leletet, amelyet Kovaszincen, majd
Körös rajonban Vadászón és Ke-
rekiben találtak. Ezek közül a leg-
értékesebb a kovaszinczi kincslelet,
amely eredetileg, mintegy 500 pénz-
érméből állt és a földben egy
agyagedényben volt elrejtve.

Noha a római hódítás az elfog-

lalt területeken meggyorsította a
fejlődés magasabb színvonalán ál-
ló rabszolgarendszer megszilárdu-
lását, Daciában mégis nyomozható
igát jelentett az őslakosság szá-
mára. A dákok nép hevesen és el-
szántan, szüntelenül tiltakozott az
elnyomás ellen.

Korabeli forrásokból ismerjük a
leigázott dákoknak, a szabad dákok
törzsekkel indított nagyszabású fel-
szabadító mozgalmát a II. század-
ban. A rómaiak elleni harcok nem
szünteltek a III. században sem.
sőt egyre elkeseredettebbé válnak.
A fokozódó osztályharc következe-
tében szaporodó belső lázadókhoz
idegen külső erők is csatlakoztak.
Ezek a népvándorló törzsek vol-
tak, akiknek támadásai alapjaiban
rendítették meg az egész római bi-
rodalmat. Aurelianus császár 271-
ben a behatoló gótokkal viselt csá-
tája után kénytelen volt vissza-
vonni csapatait és államgépézetét
Dacia utolsó megszállott területei-
ről is és sorsára hagyni 165 évig
birtokolt és kizsákmányolt pro-
vinciáját. Ezzel Dacia ismét sza-
baddá lett és a nép új körülmé-
nyek között folytathatta életét.

Kiss Miklós,
muzeológus

Nagy forgalom a Marosparton
(Kelen Ferenc felvétele)

Cseppek a nazyvilágból

Dr. P. Guberina, a Zúgrábi E-
gyetem fizikai intézetének igaz-
gatója új módszert dolgozott ki, a-
mellyel a síkterület is érzékelhető
hangokat. A módszer azon alapul,
hogy a síkterület többsége legalább
egy hangfrekvenciát meghall.
A normális beszélgetés alatt ezt az e-
gyetlen hallható frekvenciát gyak-
ran más frekvenciák fedik. E hely-
zet orvoslására dr. Guberina au-
diometert készített, amely „meg-
szűri” a szavakat és kiválasztja
azt az egyedül hallható frekvenciát,
amely a síkterület legjobban meghal-
lak.

A készülékkel negyven perc a-
tall meg lehet állapítani, melyik az
a frekvencia, amelyen a síkterület
legjobban hall.

Több amerikai tudós azt állítja,
hogy egy 160 kilométer magas-
ságra feljutó Aerobee rakéta segit-
ségével felfedezték egy új égitestet,
amely erős x-sugarakat bocsát ki.

Az égitest, amelyet eddig földi
műszerekkel nem lehetett meg-
figyelni, tehát ismeretlen volt, a je-
lek szerint teljesen különbözik min-
den más ismert csillagtól, különösen
a szupernóvától. A tudósok feltéte-
lezik, hogy egy kialakulóban lévő
csillagról van szó.

A Skorpió csillagképben felfede-
zett ismeretlen csillag állítólag
mintegy 30 ezer fényév távolságra
van a Földtől.

☆
Osztrák természetbúvárok meg-
figyelték a rovarok viselkedését
teljes napfogyatkozás idején. A
jólabb közt megállapították, hogy
a hangyák a napfogyatkozás telé-
pontja előtt már egy fél órával
bénának tűnnek. A hangyabolyok
normális életében komoly zavarok
érellelhetők. A hangyák félszaga-
jának az éledele keresését, nagy szá-
mban hagyják el a bolyt, fejeveszté-
ten futkosnak, csak a napfogyat-
kozás telépontja után két órával

Új tengeráramlatot fedeztek fel

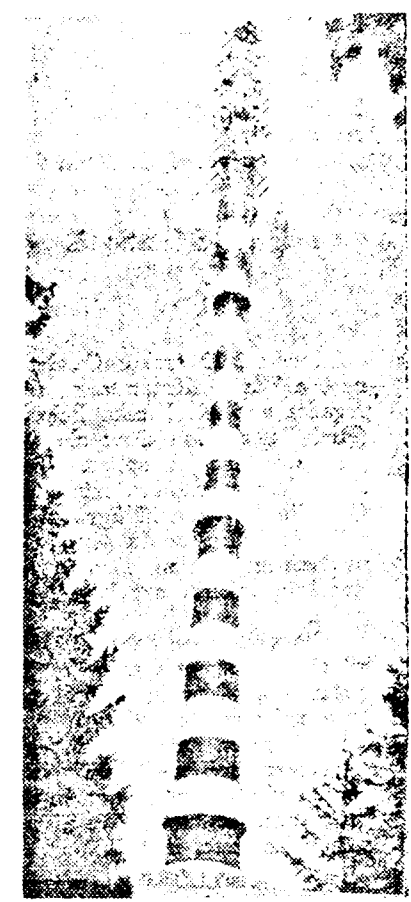
A. Kolesznyikov, az Ukrajnai
Tudományos Akadémia hajózási-
hidrofizikai intézetének professzo-
ra ismertette a szovjet szakemberek
által az Atlanti-óceánban felfede-
zett erős tengeráramlattal kapcsola-
tos négy éves kutatómunka eredmé-
nyeit.

A. Kolesznyikov közlése szerint
ez az áramlat csak kétszer keve-
sebb vizet szállít az óceánon nyu-
gatról kelet felé, mint a Golf-áram-
lat és a Kurosiwo-áramlat.

A déli passzátszél vékony réte-
ge alatt legalább 2500 mérföld
hosszan húzódó áramlat 108 méter
mélységből lassan emelkedik a fel-
színre ellenkező irányból. A felfe-
dést a Mihail Lomonoszov tudomá-
nyos kutatóhajó személyezte tette.

Az áramlatot Lomonoszov egyenli-
tői ellenáramlatnak nevezték el,
mivel az Egyenlítő hosszában ha-
lad.

Az áramlatban a víz rendkívül
sós és fokozott mennyiségű oxigént,
foszfórt és más vegyi elemet tár-
talmaz. Szakértői vélemények sze-
rint Földünknek ez a „földrajzi je-
lensége” nemcsak tudományos, ha-
nem ipari szempontból is igen nagy
jelentőségű.

Nemrégiben építették fel a
Prága melletti Cukrák tetőn a
csehszlovák televízió új, 195
méter magas antennáját.

Városunk környéke

II.

VIZSZINTES: 1. 1735-ben az
Arad-környékeket feltekelt a fe-
udális elnyomás ellen Pero Seghedi-
nát vezetésével. Pero kapitányt Er-
dőhegyen legyőzték és keréket-
re írték. Összezsúrt testét köz-
szemlére ebben az Arad rajoni köz-
ségben állították ki. 7. 1849 augus-
tus 10-én ez a nagy román forra-
dalmi, demokrata harcok Aradon
lépett utólagja kapcsolatban Kos-
uth Lajossal, a magyar forradal-
om vezetőjével, hogy egyesítsék a
román és a magyar nép harcát.
14. Város az Egyesült Államokban.
16. Beczett fiúnev. 17. Két szó:
helyhatározó, házallat. 18. A soly-
mosi vár bájja, akiről egy 1278-as
okirat emlékezik meg. 20. Kesereg.
21. Kevert nova. 22. Figyel (ék-
hiány). 23. Szerencsejáték. 26. Elek-
tromos töltéssel rendelkező atom.
27. Péksütő. 28. Római kőr-
dász. 29. Alloviz. 30. Egyesült Ál-
lamok — idegen rövidítés. 31. Csó-
magolódzkodás. 32. ... ir, gyapjúár.
31. Folyó két partja közt épít
(tárgyaggal). 35. Ropog. 37. Ke-
verve: éra. 38. Beczett női név. 39.
Horony. 41. Közeli rokon. 43.
Aradi kávéház, ahol a nagy román
drámaíró, Caragiale a Románul
lap ideiglenes szerkesztője delután-
jait töltötte. 44. Rádióaktív fém.
46. Rostnövény. 47. Folyondár. 50.
Nagy magyar költő, aki számtalan-
szor járt Aradon s a Vadászúrt-
ben írta néhány versét. 51. Arad
alföldi város, csak a messze távol-
ból könnelnek ennek a hegységnek
utolsó nyulványai. 53. Diszserje.
57. U.A.V.G. 58. A lippai írástudók
között a Kárpátok két olda-
lán élő románok kulturális felel-
kedésért. Ez a lippai írástudó
1812-ben egy román-magyar
nyelvtankönyvet írt. 59. A vizszin-
tes 30 fordítva. 60. Kiejtett mással-
hangzó. 62. 101 — római számmal.
63. Fémipari munkás. 64. A.Z.C.
65. Arad vára 1762–1788 között
épült Maria Terézia rendeltére,
ennek a tábornoknak a tervét alap-
ján. 68. Kevert, bot. 69. Vissza:
ilyen jég is van. 70. Skálahang.
71. Két szó: id est (rövidítés), női
bevenő. 73. Trója másik neve, for-
ditva. 74. Európai
főváros. 76. Tar-
tózkodó (ismert
idegen kifejezés).
78. Nagy román
költő, aki egyide-
ig Aradon volt
szülő és Páscaly
színtársulatánál és
csokrot gyűjtött
az aradi folklor
virágoskertjéből.
79. A világi vár
vajdája volt.

FOGGOLEGES:
1. Római törté-
néz, aki váro-
sunk folyóját
Marisónak neve-
zi. 2. Magyar fizi-
kus (Loránd) 1848
— 1919). 3. Szósz-
széttelekben a
bört jelöli. 4. Ta-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14					15				16			
17					18			19	20			
21					22			23	24			25
26					27			28			29	
30					31			32			33	
					34			35			36	
					37			38			39	
42					43			44			45	
46					47			48			49	
					50			51			52	
56					57			58			59	
60					61			62			63	
65					66			67			68	
					69			70			71	
76					77			78			79	
84					85			86			87	

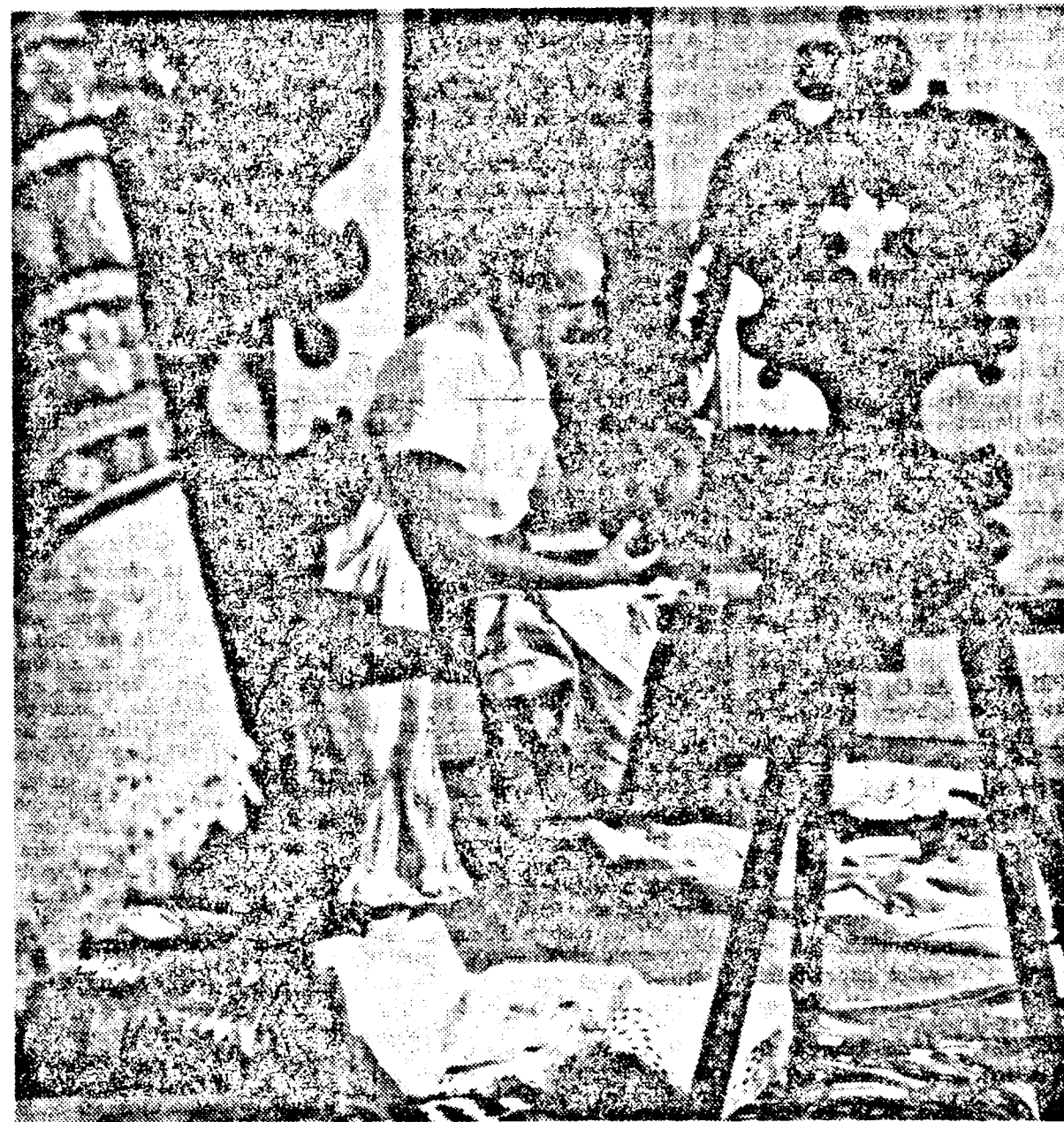
Megoldották az atommag- elmélet egyik legfontosabb kérdését

A TASZSZ jelentése szerint a dubnai Egyesített Atommagkuta-
tató Intézetben befejezték a polarizált neutronok diffúzió-amplitudójá-
nak mérését polarizált deuterium-mag közegben. I. Frank, a neves
Nobel-díjas tudós, a dubnai neutronfizikai laboratórium vezetője ki-
jelentette, hogy „sikeresen megoldani az atommag-elmélet egyik leg-
fontosabb kérdését”.

A kísérletet F. Szapiro professzor impulzusreaktorral végezte. A
neutronok polarizációjához a neutronfizikai laboratóriumban nemré-
giben kidolgozott rendkívül hatékony módszert használták. Ennek
segítségével a neutronok körülbelül 70 százalékát polarizálni lehet.
Az intézetben egy másik eljárás segítségével sikerült polarizálni kö-
rülbelül 20 százalék deuteront (deuterium-magot). A kísérlethez be-
nyomult vegyi összetételű monokristályokat használtak csaknem ab-
szolut 0 fokra hűtve, erős mágnes térben.

A dubnai kísérletek során megállapították a deuteron közegben
történő neutrondiffúzió számos törvényszerűségét.

A szóban forgó kísérletekről szeptemberben megtartandó ameri-
kai nukleáris fizikai konferencián számolnak be részletesen.

Az aradi Tartományi Múzeumban Horia Medeleanu muzeográfus egy Arad környéki népművészeti ki-
állítás anyagának kiválogatásán dolgozik.

fejlődésében. Holott ebben az idő-
szakban született meg a fehér se-
lyemszálakból álló egész arzenál-
jával, a szakemberek egész sorá-
val szívesen küzd, hogy legyőzze a
„szódolatos selyemhernyót”, amely
finom hálószerű védekező se-
lyemszálakat állít elő. Minden tudomá-
nyos lexikonban elővethetjük a
Bombix mori — a selyemhernyó —
leírását. A selyemhernyó végki-
sértése az embert sok évszázad tör-
ténelmének folyamán. Első ízben idő-
számításunk előtt 2698-ban került
kapcsolatba az emberrel, s azóta is
értékes segítőtárs.

Egy tavaszi napon történt. Ho-
ang-csi kínai császár palatáján ker-
tőben sétálva csillogó gyümölcsöt
pillantott meg a napsütésben.
Nyomban megkérte a császárt,
hogy maga járjon a végére, mitől
fénylik a fa. Így vált a selyemher-
nyó-tenyésztés a császárné és
udvarhölgyek kedvenc szórakozásá-
vá. Minthogy azonban dolgozni
kellett, az előkelő hölgyek telkeze-
dése hamarosan lelelt, s a se-
lyemhernyó-tenyésztés ettől kezdve
az egyszerű nők foglalatosságává
lett. A selyemhernyó szépségének
és tartósságának híre hamarosan el-
terjedt. Olyan sokra becsülték ezt

a kelmét, hogy az uralkodók szí-
vóru törvényt hoztak azok ellen, akik
a titkolt elárulják. A selyemher-
nyó-tenyésztés óriási jövedelmet
hozott. Jelentős mennyiségű ara-
nyat szeltek érte. Egy római író
meséli, hogy mit válaszolt Aureli-
anus császár a császárnének, aki
selyemruhát kért tőle: „Jupiter —
az istenek ura — megtilja, hogy
oly sok aranyat adjak oly kevés
címért”.

Minthogy azonban az ember
hasznát szolgáló javakat nem le-
het sokáig titokban tartani, a híres
kínai fal sem tudta útját állni a
selyemhernyó elterjedésének. A
történelem e merész tett hőseként
Nagy Sándort, majd pedig a vilá-
got bejáró misszionárius szerze-
seket idézi.

Hazánk területén a selyemher-
nyó-tenyésztést történetéről a XII–
XIII. századból vannak adatok.
E mesterség állandóan fejlődött s
Románia 1860 körül már vezető
helyet foglalt el a selyemszálak és
selyemhernyó-pétekkel folytatott
nemzetközi kereskedelemben. A fej-
lett ipari országok konkurenciája,
a burszós-földesuri uralom közö-
nye miatt hosszú ideig pangás ál-
lott be a selyemhernyó-tenyésztés

lőnek, hanem főleg azért, mert ez
a nyersanyag utólagos feldolgoz-
dásig nem értékes. A finom-
szálú selyemszálakból szálalják, se-
lyemből készülnek az étel-ig-
yártandó alkalmazott finom szűrők,
selyemszálal szigetelik a villamos-
vezetéseket. A selyemhernyók ter-
mékét a kárgut, a sebészfonal, nem
is szőve sokféle kozmetikai ipari
alkalmazásáról.

Régen nemcsak törődtek a se-
lyemhernyó táplálékával szolgáló
éperfákkal. A kutatók azonban új
baktérium-éperfa-fajtákat termeszte-
tek ki, amelyeknek levelei gazda-
gok fehérjékben, aszkorbinsavban és
vízben. Az első nagy ültetőanyagot

negyedrészben fehér fajtájú pé-
ket használnak, s tervbe vették,
hogy fokozatosan kicserélik a régi
fajtákat. Az ipar is megteszi a fej-
lesztéshez szükséges intézkedé-
seket. A lugosi gyár — amely csak-
nem az egész év 1200 tonnát kite-
vő termelést feldolgozza — telje-
sen felújította berendezését, a jó-
vőre pedig tervbe vették feldolgo-
zási kapacitásának megkétszerezé-
sét. A selyemhernyó-tenyésztés és a
textilipar közös erőfeszítésének e-
redményeként Románia nemcsak a
világ első tíz selyemszál-termelő
országai közé tartozik, hanem ki-
emelkedő helyet foglal el a selyem-
hernyó exportja terén is.

A selyemhernyó-tenyésztés és a
textilipar közös erőfeszítésének e-
redményeként Románia nemcsak a
világ első tíz selyemszál-termelő
országai közé tartozik, hanem ki-
emelkedő helyet foglal el a selyem-
hernyó exportja terén is.

C. Zlávog,
az Agerpres szerkesztője

a kelmék királynője

ezekből az éperfákból Bánáthán
és Olténában létesítették, s még
ebben az évben kiterjesztik az or-
szág más vidékeire is. Ugyancsak a
kutatók érdeme a csekélyszőlő se-
lyemhernyó-fajták bővítése. Az Ál-
ból és Orsova például gyorsan
fejlődik, ellenálló a betegségekkel
szemben, rendkívül produktív. E-
gyetlen guboról több mint 1,2 kilo-
méter hosszú szál gombolyítható
le. A termelők ebben az évben egy-

A selyemhernyó-tenyésztés és a
textilipar közös erőfeszítésének e-
redményeként Románia nemcsak a
világ első tíz selyemszál-termelő
országai közé tartozik, hanem ki-
emelkedő helyet foglal el a selyem-
hernyó exportja terén is.

C. Zlávog,
az Agerpres szerkesztője

